

H I R E K

A nők választójogi
világkongresszusa.

— A kongresszus megnyitása. —

(Saját tudósítónktól.) Rég nem volt a magyar fővárosban ünnep, mely jelentőségével megközelítette volna a nők választójogi világszövetségének vasárnap megnyitott kongresszusát. Az ünnepeléshez ugyan ért a magyar meglehetősen, de ritkán adódik alkalom, hogy a világ minden részéből annyi jelentős egyéni sulyu, tiszteletreméltó kultur-ember seregéljen össze, mint amennyi ezen a kongresszuson részt vesz. Északamerika, Ausztrália, Japán, Afrika és az összes európai kulturnemzetek elküldötték képviselőiket, akik a nők egyenjogóságának világtörténelmi jelentőségü harcát rendületlen kitartással viszik a győzelem felé.

A kongresszusnak elnöke mrs. *Chapmann Carrie Catt*, a nőmozgalom világhírű vezére. A megnyitás vasárnap délután az országos Zeneakadémia nagytermében folyt le, ahol a művelt nyugati nemzetek képviselőit kellemesen lepte meg, hogy a magyar szónokok az összes élő nyelveken beszédeket mondtak. Az ünnepies megnyitásról a következő tudósítás számol be:

Az óriás terem — amelybe ezerkétszáz főnyi közönség fér el — felerészét sem fogadhatta magába a kongresszus tagjainak.

Bevezetésül a Nemzeti Színház zenekara eljátszotta Kun László vezetésével Rényi Aladár dr. ez alkalomra írt uvertürjét. Ezután a zenekar helyét elfoglalták a kongresszus vezetői. A kormány képviselőjében *Jankovich Béla* dr. közoktatásügyi miniszter jelent meg, a város nevében *Bárczy István* polgármester.

Néhány bevezető szóval *Chapmann Catt*, a kongresszus elnöke nyitotta meg az ünnepséget. Az amerikai milliárdos hölgy valószínű konferanszié volt s elsőnek azt jelentette, hogy *Jászai Mari*, a legnagyobb magyar tragika elszavalja a nőkongresszus megnyitójára írt ódát, amelynek *Abrányi Emil* a szerzője. A Nemzeti Színház művésznője ismét művészetével elszavalta a zengő strófákat, majd *Paulay Erzsébet* mondotta el ugyanezt a verset angol fordításban nagyon szépen. Ezután *Teleki Sándorné* grófné felszólalása következett, aki először magyarul, majd pedig franciául üdvözölte a vendégeket. Az volt a legérdekesebb kijelentése, amikor arra figyelmeztetett, hogy sem ez a tanácskozás, sem a kongresszus közönsége nem azonosítható az angol szüffrazsettek kegyetlen haremodorával.

A grófné után *Glücklich Vilma*, a feministák egyesületének kitűnő elnöke szólott a közönséghez angol, majd német nyelven. Üdvözölte és külön-külön névszerint is megnevezte a kongresszusra érkezett előkelőségeket.

Ekkor következett az első férfi szónok. *Jankovich Béla* dr. kultuszminiszter, aki angol nyelvű beszédében a legszivesebb szavakkal köszöntötte a kongresszus tagjait. Említette, hogy Magyarország a nőjogoknak mindenkor jó és hálás talaja volt és hogy példának okáért az oktatás terén immár minden iskola szabad a lányok előtt is, kivéve az egyetem jogi és technikai fakultását. A miniszter beszédét több ízben szakította meg a közönség tapsa.

Bárczy István dr. polgármester üdvözölte ezután a kongresszust hosszabb francia beszédében. Radikális szellemben ismertette a nőkérdésről vallott felfogását.

A polgármester után egy stuttgarti német hölgy, *Lindemann Anna*, a választójogi világszövetség titkára mondott végtelenül kedves és udvariasságában szinte megható

beszédet. Ekkor következett az egész délutánnak a legkedvesebb, leginkább szívhez szóló jelenete. Amikor a stuttgarti asszony befejezte a beszédét, egyszerre csak megnyílt az oldalajtó és mint valami vidám szökdécselő galambserég, besuhant száz apró fineska és leányka, mind fehérbe öltözve és egy-egy hatalmas bokrétaival a kezében. A meglepetés és a tetszés morajlása hullámszótt végig a hatalmas termen, amikor az apró gyerekek egy-egy kezes bokkival odatették a földre bokrétaikat *Chapmann Catt* asszony elé. Az egész dobogó megtelt a fehér sereggel, amelyet Budapest legszebb gyerekei közül válogattak össze s ezután egy bájos fiatal gimnázista lányka, *Kozma Jancsika*, angol beszédet intézett az elnökhöz, aki meghatóttan köszönte meg ezt a csodaszép figyelmességet.

Ezután következett a kongresszus megnyitójának legértékesebb száma: *Chapmann Catt* egyórás hatalmas beszámolója. Benne volt minden, ami fontosat, érdekeset és csodálatosat a nőmozgalom az utolsó években létrehozott, valamint ennek az utolsó kongresszusnak sok tarka epizóddal teljes egész történetét is részletesen elmondotta a fáraúhatatlan elnöknő. A gyönyörű beszéd végzetével a kongresszus lelkesedéssel üdvözölte kíváló elnökét.

Este díszelőadás volt az Operaházban és garden-party a bajza-utcai Epreskertben. Hétfőn délelőtt a Vigadó nagytermében kezdetét vette a kongresszus anyagának részletes tárgyalása.

— **Jubilál a német császár.** Berlinből jelentik: A birodalomgyűlés szombati lelkes ovációi után tegnap is egymást érték a *Vilmos* császár negyedszázados uralkodásának jubileumára rendezett ünnepségek. A császári család délelőtt részt vett III. Frigyes császár halálának 25-ik éves évfordulójára a pötsdami helyőrségi templomban celebrált misén. Az istentisztelet után a császári pár Frigyes császár sírjára koszorút helyezett el. Délelőtt fél 12 órakor a császári pár az új palotába érkezett. Itt a többi között megjelent az 1880-ik évi első gárdaezred második századának küldöttsége. A császár kezét fogott mindenkivel és beszélgetett a küldöttség tagjaival. Fél 1 órakor a császár a vezérkar küldöttségét fogadta, mely ajándékot nyújtott át. Egy órakor családi diner volt, amelyen a császár gyermekei és testvérei vettek részt. A császár és a császárné este hét órakor az új palotából a régi királyi kastélyba érkezett. Automobiljukon volt *Ernö Ágost* braunschweig-lüneburg herceg és neje is. A királyi kastélyban díszebéd volt, az ott jelenlevő fejedelmi személyiségek részére. — A **budapesti német kolónia** tegnap este ünnepelte meg a jubileumot lakomával, amelyen *Fürstenberg-Stammheim* gróf német főkonzul, díszelnök is részt vett. A főkonzul *Ferenc Józsefet*, Magyarország királyát éltette, majd *Wolff Ernő* ünnepi beszédében *Vilmos* császárt magasztalta, mint a béke fejedelmét, a művészet, a tudomány, az ipar és a kereskedelem előmozdítóját. *Schulz Lajos* a császárné kiváló egyéniségét jellemezte. A császárt táviratilag üdvözölte.

— **Nyilvános telefont a rókusai állomásra!** Több panaszos levelet kaptunk már amiatt, hogy a rókusai állomáson nincs nyilvános telefon. Minden nagyobb városban van nyilvános telefon állomás nemcsak a pályaudvarokon, hanem még a város forgalmasabb helyein is. Szegeden pedig az a helyzet, hogy csak a három fiók-postahivatalnál van nyilvános állomás és a Szeged-pályaudvari postán. Akik a rókusai állomáson át utaznak, azoknak nem áll rendelkezésére telefon, pedig

hát a közönségnek föltétlen érdeke ez. Épen ezért fölhívjuk a figyelmét erre a szegedi posta főnökségnek.

— **Öt szekrény műtárgy.** Öt szekrény műtárgyat ajándékozott Szabadka város közönségének *Vojnits Oszkár* dr., a világutazó szabadkai földbirtokos, öt szekrény műtárgyat, amelyeket a nemes szenvedélyű világjáró az öt világrész etnográfiai érdekességeiből gyűjtött össze egy évtized nagyszerű kóborlásai közben, mialatt bejárta Uj-Genuae és a Bismarck szigetsoportokat, megfordult Jáva, Szumátra, Celebes és Philippini-szigeteken, átutazott Tunisz, Egyiptom, Szudán és Észak-Uganda tájain és csodálatos felfedező vágya végigvezette Uj-Zeelandon, Tongán, Tahitin és a Havai szigetsoporton. Gondolatban is elég végigkövetni *Vojnits Oszkár* azokon a félvad és egészen vad világtájakon, melyeket a nemes és tudós kutató szenvedélytől hajtva egy évtized alatt összejárta s amelyekről mindenünnen elhozta azokat a műtárgyakat, amelyekkel az etnográfiai jó részt ismeretlen területeit gazdagította s a melyeknek egy vagyont érő részét most egy nemes gesztussal szülővárosának ajándékozta. Az értékes ajándékot, melyet maga a tudós gyűjtő rendezett el és látott el katalógussal, a napokban vette át a város *Vojnits Oszkártól* és a legutóbbi tanácsülés megleghangu átiratban mondott érte köszönetet. Az öt szekrény eddig is legbecesebb része a szabadkai muzeumnak és bizonyára ösztönző hivatást teljesít majd és nem sokáig engedni aludni a *szabadkai kulturpalota* eszméjét.

— **Nyugat.** A „Nyugat“ *Ignotus*, *Ady Endre* és *Fenyő Miksa* szerkesztésében megjelenő szépirodalmi folyóirat június hó 16-iki száma a következő tartalommal jelent meg: *Halász Imre*: Szalay László, *Lesznai Anna*: Versek, *Tersánszky Józsi Jenő*: Ruzska Gyuriék karácsonya (Novella), *Laczkó Géza*: Német maszlag, török áfium (Regény XII.), *Isac Emil*: Uj románság, *Móricz Miklós*: Czirbusz Géza: A nemzeti művelődés geográfiaja, *Verhaeren-Kosztolányi*: A szél (vers), *Füst Milán*: Versek, *Schöpflin Aladár*: Gyulai Pál posztumusz könyvei, *Major Henrik* rajza, *Ignotus*: Tisza miniszterelnök (A politika mögött), *Ady Endre*: Versek, *Figyelő*: *Bárdos Artur*: Reinhardt-esték, *Balázs Béla*: Este. — *Miklós Jenő* elbeszélései, *Füst Milán*: Győri Ernő: Áldott legyél te! *Bálint Aladár*: Lehel Ferenc: Magyar művészet a török világ idején, *Fekete Miklós*: *Lichtheim Richárd*: A zsidókérdés megoldása, *Révész Andor*: „A franciaországi változásokra“, *Ady Endre*: *Thaly Kálmán* regénye. *Disputa*: *Ady Endre*: Pár rimnyi politika. Szegeden *Várnay L.* könyvkereskedésében kapható.

— **Tauszig Izidort Szegedre hozták.** *Tauszig Izidort*, a hirhedt nemzetközi betörőt, akit Bécsben tartóztattak le a szegedi rendőrség távirati megkeresésére, vasárnap délelőtt Szegedre hozták. *Tauszig* neve Szegeden a *Bach*-féle betörés óta ismeretes; annak idején ugyanis őt gyanúsították meg a betöréssel, később azonban a budapesti államrendőrség kimentette, hogy a betörést *Lukács Sándor* volt gázgyári tisztviselő követte el. *Tauszig* azonban így sem ártatlan ember, mert *Janu Ábel* és *Fodor János* nevű társaival több betörést követett el a Délvidéken. *Tauszigot* a szegedi ügyészség fogházába szállították a rendőrségről.

— **Terjed a fekete himlő Fiumében.** *Fiuméből* jelentik: *Blasics Marió* dr. városi tiszti főorvos a fekete himlős járvány terjedéséről a következő adatokat mondta el:

— Szombaton este *Petrovics Mária* harminc éves asszony, vasárnap délelőtt *Benko Mária* negyven éves asszony és este *Frank Mária* hét éves gyermek került a járvány-